

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/164/2014
Identifikačné číslo spisu:	8014200727
Dátum vydania rozhodnutia:	16.12.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8014200727.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa Y. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., proti odporkyni Sociálnej poisťovni - ústrediu Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, o starobný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6Sd/46/2014-17 zo dňa 8. októbra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6Sd/46/2014-17 zo dňa 8. októbra 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X-I. zo dňa 14.02.2014, v spojení s rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 24.4.2014, podľa § 250q ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) v znení účinnom do 31.12.2014, ako zákonné.

Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X-I. zo dňa 14.02.2014 odporkyňa podľa § 65, § 274, § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) priznala navrhovateľovi od XX.XX.2013 starobný dôchodok v sume 270,00 eur mesačne. Ďalej podľa § 82 zákona a § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2013 Z.z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty od 01.01.2014 (ďalej len „opatrenie“), zvýšila starobný dôchodok navrhovateľovi na sumu 278,80 eur mesačne. Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 24.04.2014 zmenila rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X-I. tak, že podľa § 65, § 274, § 82 a § 293ce zákona priznala navrhovateľovi od 28.11.2013 starobný dôchodok v sume 270,40 eur mesačne, a podľa § 82 zákona a §1 opatrenia zvýšila starobný dôchodok navrhovateľovi na sumu 279,20 eur mesačne.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku poukazujúc na obsah administratívneho spisu uviedol, že

navrhovateľ podal odporkyni dňa 13.12.2013 žiadosť o priznanie starobného dôchodku od 28.11.2013. Na základe podanej žiadosti odporkyňa hodnotila dobu dôchodkového poistenia a zisťovala vymeriavacie základy z evidenčných listov dôchodkového poistenia potrebné pre určenie osobného mzdového bodu a priemerného osobného mzdového bodu. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ v rozhodujúcom období kalendárnych rokov 1984 až 2012 na účely zistenia priemerného osobného mzdového bodu nezískal aspoň 22 kalendárnych rokov, odporkyňa podľa § 63 ods. 6 zákona a § 63 ods. 7 zákona rozšírila postupne toto obdobie pred 01.01.1984 tak, aby v ňom bolo 22 kalendárnych rokov. Navrhovateľ bol totiž nezamestnaný v období od 01.07.1970 do 31.03.1971, od 01.01.1973 do 19.03.1973, od 16.09.1978 do 10.10.1978, od 01.03.1979 do 07.10.1979, od 01.10.1980 do 10.07.1984, od 08.01.1985 do 03.03.1986, od 20.10.1993 do 11.11.1993, od 12.11.1993 do 01.01.1996, od 01.05.1996 do 12.11.2007, až do doby priznania nároku na starobný dôchodok, avšak evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie bol iba v období od 12.11.1993 do 01.01.1996 a od 01.05.1996 do 12.11.2007.

Krajský súd poznamenal, že údaje uvedené v evidenčných listoch dôchodkového zabezpečenia, ktoré mala odporkyňa k dispozícii pre účely zhodnotenia doby dôchodkového poistenia a určenia osobného mzdového bodu, zodpovedajú údajom uvedeným v osobnom liste dôchodkového poistenia, tvoriaceho neoddeliteľnú súčasť rozhodnutí odporkyne.

Navrhovateľ bol uznaný čiastočne invalidným a rozhodnutím Slovenskej správy sociálneho zabezpečenia v Bratislave č. XXXXXXXXXX zo dňa 04.08.1993 mu bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok v sume 990,- Sk od 11.09.1993. Rozhodnutím odporkyne č. XXXXXXXXXX zo dňa 28.04.2008 bol navrhovateľovi od 05.02.2008 priznaný invalidný dôchodok.

Krajský súd mal za to, že odporkyňa v súlade so zákonom zhodnotila všetky obdobia dôchodkového poistenia, vrátane obdobia poberania čiastočného invalidného dôchodku a invalidného dôchodku a v súlade so zákonom aj určila sumu starobného dôchodku a preto krajský súd preskúmané rozhodnutia podľa § 250q ods. 2 O.s.p. ako vecne správne a zákonné potvrdil.

Na námietku navrhovateľa, že jeho známi v rovnakom postavení poberajú starobný dôchodok o 70 eur alebo 80 eur viac krajský súd neprihliadol. Dôvodil tým, že nárok na priznanie starobného dôchodku sa posudzuje podľa zákonných ustanovení na základe relevantných skutočností - doby dôchodkového poistenia, náhradnej doby, osobných vymeriavacích základov, ktoré sú u každého poistenca individuálne, a teda nevychádzajú z rovnakých skutkových okolností. Nárok na rovnaké určenie sumy starobného dôchodku nemôže byť založený na skutočnosti, že poistenci poberali v rovnakom období čiastočný alebo úplný invalidný dôchodok.

Proti rozhodnutiu krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie s odôvodnením, že má vedomosť o ľuďoch, ktorí boli v tej istej situácii ako on a pri požiadaní o starobný dôchodok im bolo pridané navýšenie okolo 70 eur mesačne. Žiadal túto námietku vziať do úvahy poukazujúc na to, že žijeme v spoločnom štáte a pred zákonom sme si všetci rovní.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že dôvody uvedené navrhovateľom v odvolaní považuje za neopodstatnené, nakoľko sú všeobecné a bez právneho odôvodnenia. Má za to, že krajský súd správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaných rozhodnutí odporkyne a preto navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa č. k. 6Sd/46/2014-17 zo dňa 08.10.2014 ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 O.s.p.. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spojení s ust. § 250s prvá veta O.s.p. odvolanie prípustné, dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je nedôvodné. Rozhodol jednomyseľne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia

rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 16. decembra 2015 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 65 ods. 1 a ods. 2 zákona, poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek. Dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 274 zákona, nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa zachovávajú. Suma starobného dôchodku, pomerného starobného dôchodku a invalidného dôchodku, na ktorý vznikne nárok podľa odseku 1, nesmie byť nižšia ako suma určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, a to vrátane úpravy dôchodku a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu. To platí aj vtedy, ak sa suma dôchodkov uvedených v prvej vete určuje na účely určenia sumy vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku alebo sirotského dôchodku.

Podľa § 60 ods. 10 zákona, rok dôchodkového poistenia je 365 dní dôchodkového poistenia.

Podľa § 66 ods. 1 zákona, suma starobného dôchodku sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

Podľa § 63 ods. 1 zákona, priemerný osobný mzdový bod na určenie sumy dôchodkovej dávky sa určí ako podiel súčtu osobných mzdových bodov dosiahnutých v jednotlivých kalendárnych rokoch rozhodujúceho obdobia a obdobia dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období, ak tento zákon neustanovuje inak. Priemerný osobný mzdový bod sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. Na účely určenia obdobia dôchodkového poistenia (pozn. najvyššieho súdu - nielen na účely určenia obdobia dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období) sa získané dni dôchodkového poistenia prepočítavajú na roky, ak tento zákon neustanovuje inak. Obdobie dôchodkového poistenia sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

Podľa § 63 ods. 6 zákona, rozhodujúce obdobie na zistenie priemerného osobného mzdového bodu sú kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na dôchodkovú dávku, s výnimkou kalendárnych rokov pred 1. januárom 1984, ak tento zákon neustanovuje inak. Z rozhodujúceho obdobia sa vylučujú obdobia, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 62 ods. 2 <. prvej vety alebo § 255 ods. 3 prvej vety, alebo obdobie dôchodkového poistenia, za ktoré nemožno určiť osobný mzdový bod, ak tieto obdobia trvali celý kalendárny rok.

Podľa § 63 ods. 7 zákona, ak v rozhodujúcom období určenom podľa odseku 6 nie je najmenej dvadsaťdva kalendárnych rokov, predlžuje sa rozhodujúce obdobie pred 1. január 1984 postupne tak, aby v ňom bolo dvadsaťdva kalendárnych rokov podľa odseku 6. Ak poistenec ani po tomto predĺžení nemá dvadsaťdva kalendárnych rokov podľa odseku 6, zisťuje sa priemerný osobný mzdový bod z tohto nižšieho počtu kalendárnych rokov.

Podľa § 63 ods. 4 k priemernému osobnému mzdovému bodu v hodnote nižšej ako 1,0 sa pripočíta z rozdielu medzi hodnotou 1,0 a priemerným osobným mzdovým bodom určeným podľa odseku 1 v roku

- a)
2013 17 %,
- b)
2014 18 %,
- c)
2015 19 %,
- d)
2016 20 %,
- e)

2017 21 %,
f)

2018 a nasledujúcich rokoch 22 %.

Predmetom preskúmania odvolacieho súdu je rozsudok krajského súdu, ktorým potvrdil preskúmané rozhodnutia odporkyne, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, a to najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami navrhovateľa uplatnenými v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Rozsah preskúmania je vymedzený odvolacími dôvodmi, spočívajúcimi v tvrdení navrhovateľa, že „má vedomosť o ľuďoch, ktorí boli v tej istej situácii ako on a pri požiadaní o starobný dôchodok im bolo pridané navýšenie okolo 70 eur mesačne“.

Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že odporkyňa napadnutým rozhodnutím v súlade s § 65 ods. 1 zákona o sociálnom poistení priznala navrhovateľovi starobný dôchodok od 28.11.2013 v sume 270 Eur mesačne. Navrhovateľ dosiahol dôchodkový vek dovŕšením 62 rokov veku dňa XX.XX.XXXX a k tomuto dátumu získal 13 375 dní (36 rokov a 235 dní) obdobia dôchodkového poistenia.

Suma starobného dôchodku bola určená podľa § 66 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Rozhodujúcim obdobím boli kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na dôchodok, teda kalendárne roky 1984 až 2012. V rozhodujúcom období však navrhovateľ nezískal 22 kalendárnych rokov podľa § 63 ods. 1 zákona, a preto bolo rozhodujúce obdobie rozšírené podľa § 63 ods. 7 postupne pred 01.01.1984. Úhrn osobných mzdových bodov za jednotlivé kalendárne roky bol 12,4799. Hodnota priemerného osobného mzdového bodu bola vypočítaná na sumu 0,6449, a preto v súlade s § 64 ods. 4 bol na výpočet dôchodku použitý priemerný osobný mzdový bod 0,7053. Suma starobného dôchodku bola vypočítaná ako súčin priemerného osobného mzdového bodu (0,7053), obdobia dôchodkového poistenia (36,6439) a aktuálnej dôchodkovej hodnoty (10,0098), čo je 258,80 Eur. Následne bola táto suma zvýšená podľa § 82 a § 293ce zákona o sociálnom poistení na sumu 270 Eur. Suma starobného dôchodku sa ďalej zvýšila od 01.01.2014 na sumu 278,80 Eur.

Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 24.04.2014 odporkyňa zmenila napadnuté rozhodnutie a to tak, že navrhovateľovi priznala starobný dôchodok v sume 270,40 Eur a od 01.01.2014 zvýšila starobný dôchodok na sumu 279,20 Eur. Týmto rozhodnutím, po správnom započítaní poberania čiastočného invalidného dôchodku v roku 1993, došlo k zmene úhrnu osobných mzdových bodov na 12,5112 a k zmene priemerného osobného mzdového bodu na hodnotu 0,6465.

Podobne ako krajský súd, aj odvolací súd po preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu odporkyne pri vypočítavaní výslednej sumy starobného dôchodku musí konštatovať, že navrhovateľovi bolo obdobie dôchodkového poistenia, obdobie poberania čiastočného invalidného dôchodku a invalidného dôchodku na účel určenia sumy starobného dôchodku započítané v súlade so spisovým a evidenčným materiálom v zmysle platnej právnej úpravy.

Odporkyňa vyhodnotila správne a v súlade s § 63 ods. 6 zákona o sociálnom poistení obdobie, ktoré je pre výpočet starobného dôchodku rozhodujúcim obdobím. Takisto osobné mzdové body sú podľa názoru odvolacieho súdu určené správne a v súlade so zákonom o sociálnom poistení, čo vyplýva aj z osobného listu dôchodkového poistenia, ktorý je súčasťou rozhodnutia o priznaní starobného dôchodku.

Ohľadom námietky navrhovateľa týkajúcej sa výšky vypočítaného starobného dôchodku odvolací súd poznamenáva, že navrhovateľ v podanom odvolaní neuviedol žiadne relevantné dôvody, ktoré by mali vplyv na výšku jeho starobného dôchodku. Pochybnosti navrhovateľa o správnosti výpočtu sumy jeho starobného dôchodku sú vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Sociálna poisťovňa musí pri výpočte výšky dôchodku vychádzať z platných právnych predpisov, pričom posudzuje každý prípad individuálne. Nemožno preto brať do úvahy tvrdenie navrhovateľa, že jeho známym, ktorí boli v

rovnakej situácii ako on, bol dôchodok zvýšený. Námietky navrhovateľa preto odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, podľa názoru odvolacieho súdu, krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a odvolaniu navrhovateľa nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky, a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.